

درحالی که اتحادیه تولیدکنندگان و فروشندگان پوشاک می گوید بخش بزرگی از بازار پوشاک ایران به تصرف بنگلادشی‌ها درآمده، اما در واردات رسمی ایران از این کشور فقط «نخ و پارچه» دیده می شود

معمای قاچاق پوشاک بنگلادشی به ایران

حدیث حدادی ملک‌آبادی

خبرنگار اقتصادی

پند و وقت اخیر مجید افتخاری، عضو هیات مدیره اتحادیه تولیدکنندگان و

فروشندگان پوشاک عنوان کرد: «درپی کوچک شدن بازار پوشاک اروپا به دلیل شیوع ویروس کرونا، کشور بنگلادش به بازار پوشاک ایران ورود کرده و به علت قیمت پایینی که دارد، هیچ تولیدکننده داخلی ای نمی‌تواند با آنها رقابت کند؛ چراکه کالاهای استوکی که اروپا به دلیل شرایط کرونا سفارش آنها را کنسل کرده، به‌صورت تنازی و با قیمت بسیار نازل به کشور وارد می‌شود.» درواقع این خبر وجود انبوه پوشاک بنگلادشی در مغازه‌ها و فروشگاه‌ها را تأیید کرده و علت ورود این کالاها به کشور را توضیح داده اما براساس آمار رسمی واردات پوشاک روند کاهشی داشته و از ۶۴ میلیون دلار در سال‌های ۹۵ و ۹۶ به ۱۲ میلیون دلار در سال ۹۹ و به ۲/۷ میلیون دلار نیز در ۶ ماهه امسال رسیده است. این اعداد نشان می‌دهد میزان واردات پوشاک طی سال‌های اخیر کاهش ۶ برابری داشته است و اگر نگاهی به محصولات موجود در فروشگاه‌ها داشته باشیم، متوجه خواهیم شد که این آمار با حجم پوشاک خارجی موجود در فروشگاه‌ها همخوانی ندارد.

به‌نظر می‌رسد این کالاها از مبادی غیررسمی (قاچاق) وارد کشور شده‌اند. مورد جالب توجه و عجیب، ادعای واردات پوشاک از بنگلادش است. بررسی‌های «فرهیختگان» از آمارهای رسمی گمرک نشان می‌دهد در ۶ ماهه نخست سال جاری ۱۷ میلیون و ۶۰۰ هزار دلار کالا از این کشور وارد ایران شده اما هیچ کدام به نام پوشاک وارد نشده و کد تعرفه وارداتی آنها پارچه و نخ است.

واردات پارچه ونخ از بنگلادش با اسم لباس؟

براساس گفته مجید افتخاری پسر از اروپایی‌ها، ترک‌ها و چینی‌ها، اخیرا بنگلادشی‌ها هم به بازار پوشاک ایران وارد شده‌اند اما بررسی‌های «فرهیختگان» از آمارهای رسمی نشان می‌دهد ردی از بنگلادش در واردات رسمی پوشاک کشور دیده نمی‌شود و پوشاک وارداتی کشور در ۶ ماهه نخست امسال از کشورهای ترکیه، آلمان، امارات، چین و فرانسه وارد شده است. اما نکته جالب توجه اینکه از حدود ۱۷/۵ میلیون دلار واردات رسمی ایران از بنگلادش، کل آن مربوط به چهار قلم شامل ۱- پارچه تاروپودباف از کنف یا سایر الیاف نسجی پوسته‌ساقه نباتات، ۲- نخ از کنف یا از سایر الیاف نسجی پوسته ساقه نباتات یک لپ، ۳- نخ از کنف یا از سایر الیاف نسجی پوسته ساقه نباتات چندلایه و ۴- پراکسید هیدروژن (آب اکسیژنه) حتی جامد شده با اوره است. در اینجا می‌خواهیم با احتیاط حرف بزنیم اما اگر حجم پوشاک بنگلادشی در بازار ایران زیاد باشد، این شائبه وجود خواهد داشت که تعرفه‌های مربوط به نخ و پارچه احتمالا باید پوشاک باشد یا اینکه پوشاک در خارج از مبادی رسمی و به‌صورت قاچاق وارد کشور شده است.

گزارش

نادیا آهنجان

«قیمت خودرو کاهشی می‌شود» این

جمله‌ای است که سیدرضا فاطمی‌امین،

وزیر صنعت، معدن و تجارت در اولین روز

آسان‌هنگام بازدید از خط تولید تلسا اتوموتیک عنوان کرد.
با این حال بازار خودرو از ابتدای آبان تاکنون شاهد روند صعودی و افزایشی قیمت‌ها بوده است. قیمت پراید ۱۱۱ در یک هفته اخیر با رشد سه‌میلیون تومانی به ۱۶۸ میلیون تومان رسیده است.

پراید برابر ۳۹ ماه حقوق کارگر

با فرض اینکه میانگین حقوق کارگران (وزارت کار) حدود چهارمیلیون و ۳۰۰ هزار تومان است، قیمت یک پراید ۱۶۸ میلیون حدود ۳۹ برابر حقوق ماهانه کارگران می‌شود. به این معنی که یک کارگر درصورت عدم استفاده از حقوق ماهیانه خود و چشم‌پوشی از خرج‌های لازم زندگی به مدت ۳۹ ماه، به همراه ثابت ماندن قیمت خودرو و عدم افزایش قیمت آن، توانایی خرید یک پراید ۱۱۱ را بعد از این مدت خواهد داشت. همچنین قیمت فعلی سایننا ۴۴ برابر حقوق کارگر، کوئیک اتومات ۶۱ برابر، برلیانس H۳۳۰ اتوماتیک ۱۰۳ برابر، پژو ۲۰۶ تیپ ۲ حدود ۶۱ برابر، پژو SLX۴۰۵ حدود ۶۶ برابر، پژو پارس Lx حدود ۷۵ برابر، دناپلاس توربو ۱۰۲ برابر، هایما S7 حدود ۱۰۵ برابر، آریزو ۶ توربو ۱۹۱ برابر و جک T۸ نیز ۲۲۸ برابر حقوق ماهانه کارگران است.

برای خرید پراید ۱۲ سال صبر کنید

براساس آمار منتشرشده توسط مرکز آمار ایران، متوسط درآمد سالانه یک خانوار روستایی در سال ۱۳۹۹، حدود ۴۲ میلیون تومان بود که ۲۴ میلیون آن برای هزینه‌های زندگی مصرف می‌شد و متوسط درآمد سالانه یک خانوار شهری نیز حدود ۷۵ میلیون تومان برآورد شد که ۶۲ میلیون آن متوسط هزینه مصرفی سالانه این خانوارها بود. برحسب آمار منتشرشده در ۷۰ تا ۸۰ درصد خانوارهای ایرانی اختلاف درآمد و هزینه‌های مصرفی سالیانه به ۱۰ میلیون تومان می‌رسد. این عدد به ما می‌گوید اگر خانسوازی بخواهد با مازاد درآمد خود یک پراید

پوشاک رتبه اول قاچاق کالا

آخرین آماري که توسط ستاد مبارزه با قاچاق کالااعلام شده است مربوط به سال ۹۶ است که این آمار نشان می‌دهد در میان کالاهایی که به‌صورت قاچاق وارد کشور شده‌اند پوشاک باسهم ۲۰/۶درصدی در رتبه اول قرار گرفته و بیشترین حجم از این امر را به خود اختصاص داده است. براساس این آمارها در سال ۹۶ حجم واردات قاچاق پوشاک ۲/۵ میلیارد دلار اعلام شده، درحالی که کل واردات رسمی پوشاک در کشور در همان سال ۶۴ میلیون دلار بوده است، یعنی در سال ۹۶ معادل ۳۹ درصد قاچاق؛ واردات رسمی داشته‌ایم، درحالی‌که آمار غیررسمی رقمی فراتر از این را نشان می‌دهد؛ چراکه در کشور تنها ۱۰ درصد قاچاق شناسایی و اعلام می‌شود.

کارشناسان بانک جهانی در آخرین گزارش خود که به سهولت کسب‌وکار نهادهای مختلف پرداخته‌اند، عنوان کرده‌اند: «انجام تجارت خارجی (صادرات و واردات) در ایران نسبت به ۱۲۸ کشور دیگر در جهان سخت‌تر، زمان‌برتر و پرهزینه‌تر است، بنابراین شاید یکی از دلایل افزایش قاچاق در کشور همین امر بوده و سهولت قاچاق از مبادی رسمی و غیررسمی نیز موجب شده حجم قاچاق در کشور روند افزایشی به خود بگیرد.»

در سال‌های گذشته طرح‌هایی درخصوص مبارزه با قاچاق کالا انجام شد که موفق هم بود اما به دلایل نامشخصی اجرای آن متوقف شد و شاید همین امر موجب شده که این بار بازار پوشاک در اختیار کالاهای بنگلادشی قرار گیرد. گویا قاچاق پوشاک جزء آسان‌ترین قاچاق‌ها در میان سایر کالاهای محسوب می‌شود؛ چراکه برای ورود آن به مرزهای کشور روش‌های مختلفی همچون ته‌لنجی، کولبری، چمدانی و مخفی کردن در میان واردات کالاهای مجاز مثل داخل لاستیک و... وجود دارد. با وجود اینکه واردات ته‌لنجی قانونی است اما به دلیل عدم نظارت کافی به یک روش آسان برای قاچاق پوشاک تبدیل شده، به‌طوری‌که حجم واردات تحت عنوان ته‌لنجی با کل ظرفیت یک لنج برابری می‌کند.

بررسی‌های میدانی و گپ‌وگفت با برخی واردکنندگان خبر از آن دارد که اغلب این کالاها به‌محض ورود به ایران نهنته‌ها به تهران و سایر شهرها و انبارهای تهران و سایر شهرها نمی‌رسد، بلکه حتی یک روز هم در شهرهای مرزی باقی نمی‌ماند و در همان لحظه انتقال معامله شده و به فروش می‌رسد و به‌محض ورود به ایران به خریداران در سایر شهرها ارسال می‌شود.

فروش پوشاک قاچاق اغلب در فضای مجازی

رئیس اتحادیه فروشندگان پوشاک درباره حضور پوشاک بنگلادشی قاچاق که در بازار و مغازه‌ها وجود دارد، تأکید کرد: «باید با متخلفان این امر، ضابطان قضایی که در حوزه مبارزه با قاچاق کالا فعالیت دارند برخورد کنند، زیرا اتحادیه با نظر قانونی اجازه برخورد با آنها را ندارد و صرفا می‌تواند بازرسی کند و در صورت مشاهده کالاهای قاچاق و غیرمجاز به صاحبان

اقتصاد

میزان وضعیت واردات رسمی پوشاک طی سال‌های ۱۳۹۵ تا ۶ ماهه نخست سال ۱۴۰۰				
سال	وزن (کیلوگرم)	ارزش (دلار)	تغییرات وزنی (درصد)	تغییرات دلاری (درصد)
۶ ماهه ۱۴۰۰	۹۸۵,۳۵۰	۲,۷۳۶,۷۲۵	۱۱۱	-۷۳
۶ ماهه ۱۳۹۹	۴۶۷,۳۲۸	۱۰,۱۰۵,۵۷۸	-	-
سال ۹۹	۱,۳۴۴,۶۸۸	۱۲,۶۸۷,۹۱۵	-۳۲	۱۱۴
سال ۹۸	۱,۹۷۵,۹۰۸	۵,۹۳۳,۰۵۹	۲۸	-۶۲
سال ۹۷	۱,۵۴۶,۹۴۷	۱۵,۶۰۵,۱۱۶	-۷۴	-۷۶
سال ۹۶	۶,۰۱۹,۵۴۱	۶۴,۳۱۳,۲۶۴	-۱۶	۱
سال ۹۵	۷,۱۶۴,۴۸۱	۶۳,۴۸۰,۵۹۴	-	-

منبع: آمارهای گمرک ایران

مغازه‌ها و فروشگاه‌ها اخطار دهد. علاوه بر این در صورت تکرار نیز آنها را به مراجع ذی‌ربط اطلاع دهند.»

وی بیان کرد: «اغلب پوشاکی که از راه‌های غیرقانونی وارد کشور می‌شوند، درحال حاضر توسط دستفروشان کنار خیابان، فضای مجازی و سایر روش‌های زیرزمینی به فروش می‌رسند که با یک گشت کوچک درکنار خیابان‌ها و فضای مجازی این امر به راحتی قابل‌رصد است.»

ابوالقاسم شیرازی درباره افزایش حجم قاچاق پوشاک در کشور عنوان کرد: «با شیوع ویروس کرونا حجم پوشاک غیرمجاز در مغازه‌ها کاهش یافته بود اما در سه‌ماه اخیر مجدداً میزان ورود پوشاک قاچاق (کالاهای بنگلادشی) به کشور روند افزایشی به خود گرفته که باید مسئولان مربوط به حوزه قاچاق آن را بررسی کرده و راه‌های ورود آنها را مسدود کنند، زیرا با این روند تولیدکنندگان پوشاک بیشتر از گذشته متضرر خواهند شد.» وی درخصوص فعالیت تولیدکنندگان پوشاک افزود: «قبل از برگزاری نمایشگاه مدکس برخی از آنها تعطیل شده بودند اما بعد از آن اغلب آنها فعالیت خود را از سر گرفته‌اند.» گفتنی است اگر کمبود مواد اولیه تولید پوشاک در کشور با همین روند حرکت کند، کارگاه‌های تولید پوشاک در کشور به ورشکستگی و تعطیلی خواهند رسید.

سود ۷۰ درصدی پوشاک خارجی

در بررسی‌های میدانی «فرهیختگان» یکی از فروشندگان پوشاک عنوان کرد: «نه‌تنها فروش پوشاک خارجی برای ما سود بیشتری دارد، بلکه خرید کالای قاچاق نیز برای ما مقرون به‌صرفه‌تر است؛ چراکه قیمت مناسب‌تری دارد. به‌طوری‌که اگر فروش محصولات تولید داخلی ۳۰ درصد سود با دوره انتظار بالا است؛ فروش پوشاک خارجی ۶۰ تا ۷۰ درصد سود دارد و سریع‌تر هم به فروش می‌رسند، چون مشتریان اغلب به‌دنبال کالاهای خارجی همچون چین، پاکستان، بنگلادش و... هستند و تمایلی به خرید پوشاک ایرانی ندارند.» وی افزود: «معمولا وقتی پوشاک خود را در فروشگاه با محدوده قیمتی مشخصی به فروش می‌رسانیم، مجبور خواهیم بود با همان محدوده قیمتی بین سه‌تا ۶ ماه فروش را ادامه دهیم، حتی

وقتی قیمت آن افزایش می‌یابد تا با این روش مشتریان خود را حفظ کرده و از دست ندهیم. درواقع با چنین روش فروشی حاشیه سود خود را از آن محصول به حداقل می‌رسانیم.»

سندسازی راهی برای

فروش راحت پوشاک قاچاق

در تحقیقات میدانی، فروشنده مغازه‌ای درخصوص بازرسی که از اصناف صورت می‌گیرد، بیان کرد: «اغلب برای بازرسی‌ها به عمده‌فروشی‌ها مراجعه می‌شود. اگر هم به مغازه‌ها و فروشگاه‌های کوچک مراجعه کنند از کالاهای قاچاق مطلع نخواهند شد، زیرا برای خرید آنها فاکتورسازی انجام می‌شود، بنابراین خرید پوشاک قاچاق توسط خرده‌فروشی‌ها به راحتی از چشم‌ها پنهان می‌شود.»

پوشاک خارجی ارزان‌تر از ایرانی!

یکی از تولیدکنندگان پوشاک در گفت‌وگو با «فرهیختگان» افزایش چندبره قیمت سواد اولیه در یک‌سال، افزایش همه‌ساله دستمزد کارگران، قیمت بالای مواد اولیه، افزایش مالیات، عدم حمایت از تولید و... را ازجمله دلایل مهم خروج تولیدکنندگان از این حوزه و اقدام به واردات قاچاق دانست و عنوان کرد: «این دلایل موجب شده تولیدکنندگان پوشاک در کشور حجم تولید خود را کاهش دهند که موجب افزایش قیمت‌ها نیز شده است، از نسوی دیگر با توجه به وضعیت اقتصادی حاکم در جامعه و تمایل افراد برای خرید پوشاک خارجی خریداران ترجیح می‌دهند کالای خارجی که ارزان‌تر است را خریداری کنند و همچنین کمبود برندسازی در صنعت پوشاک ایران موجب شده مشتریان تمایلی به استفاده از کالای ایرانی را نداشته باشند.»

یکی دیگر از تولیدکنندگان پوشاک گفت: «با توجه به اینکه مواد اولیه تولید پوشاک (پارچه، نخ، پیراق و...) وارداتی است و اغلب نساجی‌های داخلی با نصف ظرفیت خود فعالیت می‌کنند، بنابراین محصولات وارداتی ظاهرا صرفه بیشتری برای برخی فروشندگان دارد. تحریم‌ها و همچنین افزایش نرخ ارز موجب افزایش قیمت تمام‌شده آنها شده

است، بنابراین با چنین شرایطی اصلا تولید داخلی صرفه اقتصادی برای ما ندارد. از نسوی دیگر برای تولید یک محصول باید نقدینگی قابل توجهی در دست تولیدکننده باشد، زیرا با شرایطی که در بازار حاکم است تولیدکننده پوشاک باید با سایرین (فروشنده پارچه، پیراق و...) به‌صورت نقد معامله کند که همین امر دامنه تولید پوشاک داخلی را کوچک‌تر کرده است.»

ننه به خرید پوشاک داخلی!

ابوالقاسم شیرازی، رئیس اتحادیه فروشندگان پوشاک در پاسخ به این سوال که چرا درحال حاضر اغلب فروشندگان پوشاک به عرضه محصولات بنگلادشی پرداخته‌اند، گفت: «فروشندگان براساس ذائقه مشتریان در بازار پوشاک گام برمی‌دارند و آنها نمی‌توانند خریداران را مجبور به خرید پوشاک داخلی کنند، از نسوی دیگر اگر صرفا پوشاک داخلی در فروشگاه‌های خود عرضه کنند بخش عمده‌ای از مشتریان خود را از دست خواهند داد، بنابراین برای جلوگیری از ورشکستگی و همچنین تأمین نیاز مردم مطابق با ذائقه آنها در عرضه پوشاک خارجی اعم از چینی، بنگلادشی و... گام برمی‌دارند. درواقع قبل از اینکه انگشت اتهام خود را به‌سمت فروشندگان پوشاک بگیریم باید فرهنگ مردم را دستخوش تغییرات قابل توجهی کنیم؛ چراکه متأسفانه مصرف‌کنندگان پوشاک حاضرند بی کیفیت‌ترین پوشاک خارجی را خریداری کنند اما از خرید باکیفیت‌ترین پوشاک تولید داخلی خودداری می‌کنند.»

وی افزود: «این درحالی است که اغلب کالاهای ایرانی در مقایسه با مشابه ترک، چینی، بنگلادشی و... دارای کیفیتی بالاترند، بنابراین باید با ایجاد شرایطی مناسب برای تولیدکنندگان بازار رقابتی (از نظر قیمتی) با کالاهای وارداتی برای آنها ایجاد کنیم تا بتوانند با پوشاک خارجی مبارزه کنند و همچنین در این راستا باید از ظرفیت رسانه‌ها برای تشویق مردم در جهت خرید پوشاک داخلی استفاده کرد.»

بازار پوشاک ایران

نیازمند تولیدات دانش‌بنیان

وی در ادامه گفت: «باید تمام بخش‌های تولید پوشاک دانش‌بنیان شوند، به‌طوری‌که الگو، طرح‌ها و سایر عوامل وابسته به تولید پوشاک براساس دانش روز دنیا گام بردارند تا تولیدات داخلی بتوانند با کالای قاچاق مقابله کنند، زیرا در گذشته تجربه نشان داده تولید پوشاک با کیفیت و دانش‌بنیان جای کالای قاچاق و خارجی را در بازار داخلی پر کرده است.» وی با بیان اینکه یکی از مشکلات موجود در تولید پوشاک داخلی، نوسانات شدید قیمتی مواد اولیه در بازار است، عنوان کرد: «باید ثبات قیمتی در بازار سواد اولیه رخ دهد تا تولیدکنندگان بتوانند کالاهایی با کیفیت بالا و قیمتی مناسب عرضه کرده تا توان رقابت قیمتی با محصولات وارداتی را داشته باشند.»

ارزان‌ترین خودروها معادل ۴۰ ماه حقوق کارگر

قدرت خرید حقوق کارگران در ۱۱ خودرو طی آبان ۱۴۰۰		
نام خودرو	قیمت خودرو در بازار	چند برابر حقوق کارگر؟
پراید ۱۱۱	۱۶۸ میلیون تومان	حدود ۳۹ برابر
سایننا S	۱۹۱ میلیون تومان	حدود ۴۴ برابر
کوئیک‌پلاس اتومات	۲۶۳ میلیون تومان	حدود ۶۱ برابر
برلیانس H330 اتوماتیک	۴۴۴ میلیون تومان	حدود ۱۰۳ برابر
پژو ۲۰۶ تیپ ۲	۲۶۰ میلیون تومان	حدود ۶۰ برابر
پژو ۴۰۵ SLX	۲۸۶ میلیون تومان	حدود ۶۶ برابر
پژو پارس LX	۳۳۲ میلیون تومان	حدود ۷۵ برابر
دناپلاس توربو	۴۳۸ میلیون تومان	حدود ۱۰۲ برابر
هایما S7	۷۵۲ میلیون تومان	حدود ۱۷۵ برابر
آریزو ۶ توربو	۸۲۰ میلیون تومان	حدود ۱۹۱ برابر
جک T8	۹۸۰ میلیون تومان	حدود ۲۲۸ برابر

را به قرعه‌کشی‌ها باز کرد. در ابتدای این طرح اخطار حضور دلان توسط سعید مومتمنی، رئیس اتحادیه نمایشگاه‌داران خودرو داده شد. مومتمنی با اشاره به قرعه‌کشی‌های خودرو گفت: «بازار به خودروی بیشتر درکنار نظارت نیاز دارد تا زمانی که حاشیه‌بازار به پنج تا ۱۰ درصد نرسد، بازار خودرو روال طبیعی خود را طی نخواهد کرد و دلان دوباره بازار را به‌هم می‌ریزند.»

در ثبت‌نام دوره قبلی ایران خودرو (مرداد ۱۴۰۰) از ۸۸۴ هزار و ۳۲۹ ثبت‌نامی فقط ۱۵ هزار نفر برنده قرعه‌کشی شدند که به‌معنی پذیرش کمتر از دو درصد شرکت‌کنندگان در قرعه‌کشی است. این درحالی است که بخش قابل توجهی از ثبت‌نامی‌ها دلان هستند. دلان و واسطه‌ها در برخی شهرستان‌های محروم که پول برای خرید خودرو نداشتند، پیشنهاد دادند با استفاده از کارت ملی (با درنظر گرفتن شروط لحاظ شده) خودرو ثبت‌نام کنند و درصورتی‌که اسم آن افراد در قرعه‌کشی انتخاب شود، به آنها سه تا پنج‌میلیون تومان

می‌دهند. به این ترتیب حضور دلان و ثبت‌نام چندین باره آنها به‌وسیله خرید کارت‌های ملی دیگران به قیمت ناچیز و کاهش احتمال برنده شدن افراد عادی بازمه تسهیل خرید خودرو را به چالش کشید.

تولید این خودروها

۴۳ درصد کمتر از برنامه

هفته گذشته رضا فاطمی‌امین، وزیر صمت با حضور در جلسه کمیسیون صنایع و معادن درخواست فرصت ۶ ماهه برای کنترل بازار داشت. فاطمی‌امین که حذف قرعه‌کشی به‌واسطه افزایش تولید داخلی و کنترل واردات خارجی را مؤثر در کنترل بازار می‌داندست، وعده تولید سالانه یک‌میلیون وششصدهزار دستگاه را داد. فاطمی‌امین در برنامه‌ای که هنگام معرفی خود به‌عنوان وزیر پیشنهادی به مجلس ارائه داده بود، بخشی از اهداف میان‌مدت خود در صنعت خودروسازی را این‌طور عنوان کرد: